

चुलीचा धूर कमी करण्यासाठी अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांचा पुढाकार

मुंबई : ग्रामीण भागात लाकडावर जळणाऱ्या चुलीमुळे होणारे प्रदूषण, त्याचा मानवी आरोग्यावर होणारा परिणाम लक्षात घेऊन डी. जे. संघवी महाविद्यालयाच्या रसायन अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांनी नव्या प्रारूपातील चूल तयार केली आहे. या चुलीत वापरण्यात आलेल्या नव्या तंत्रज्ञानामुळे धुराचे प्रमाण कमी होत असून कमी वेळत जेवण शिजू शकते.

सर्वसाधारण चुलीवर जेवण शिजवताना त्यातील लाकडांना पुरेसा प्राणवायू पुरवठा होत नाही. त्यामुळे लाकूड कमी जळते व मोठ्या प्रमाणावर धूर होतो. जेवण शिजण्यासही वेळ लागतो. आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे तयार करण्यात आलेल्या चुलीमध्ये लाकडांना पुरेसा प्राणवायू पुरवठा होईल याची काळजी घेण्यात आली आहे. त्यामुळे जास्त आग पेटून लाकूड पुरेसे जळते. परिणामी कार्बन मोनॉक्साइड आणि इतर विषारी वायूंनी युक्त असलेला धूर कमी प्रमाणात निर्माण होतो. धुरातून निघणारा कार्बन मोनॉक्साइड शरीरातील हिमोग्लोबिनवर चिकटतो व त्यामुळे प्राणवायू वाहून नेण्याची हिमोग्लोबिनची क्षमता कमी होते. याउलट, नव्या चुलीमुळे ६० टक्के धूर कमी होतो. तसेच कमी वेळत जेवण शिजते. सध्या अशा ४५ चुली तयार करून माळशेज येथील गावात वितरित करण्यात आल्या आहेत. नव्या तंत्रज्ञानावर आधारित चूल माइल्ड स्टील या धातूपासून तयार केल्यास प्रत्येकी १ हजार ४०० रुपये खर्च येतो. ही चूल मातीपासून तयार केल्यास प्रत्येकी केवळ ४०० रुपये खर्च येतो.